

Mijn kentheoretische uitgangspunten: onze waarnemingsmogelijkheden bepalen hoe de wereld er uit ziet

1. Het is filosofisch en wetenschappelijk niet mogelijk subject en object te scheiden. **De wereld bestaat niet zonder waarnemer.** Omgekeerd is het bestaan van een waarnemer onmogelijk zonder een wereld om waar te nemen. De kwaliteiten van de waarnemer bepalen de kwaliteiten van het object. Uit alle mogelijke **kwaliteiten** van een object selecteert de waarnemer de voor hem of haar, qua levensdrang en begeerten, meest relevante. In onze wereld bestaan derhalve **geen objectieve waarheden, noch de waarheid**, buiten de beleving van een waarnemer.
[Kant, Schopenhauer, Pirsig]
2. In de basis structuur van **menselijk bewustzijn** kunnen we de wereld (objecten om ons heen, ook andere mensen dus) onderscheiden naar **ruimtelijke positionering** (massa/afstand), in de duur van **tijd**, en in al dan niet vermeende **oorzaken en gevolgen** tussen gebeurtenissen. Dit vermogen delen we met alle hogere zoogdieren. Het secundaire waarnemingsvermogen (kleur, geur, tastzin, gehoor, smaak), evenals het vermogen tot interactie met de omgeving en communicatie met andere levende wezens, verschilt sterk tussen alle dieren (waaronder de mens), afhankelijk van evolutionair ontwikkelde middelen tot overleving.
[Hume, Kant, Schopenhauer, Darwin]
3. Het **bestaan van tijd** is alleen waar te nemen door de duur van gebeurtenissen welke in de wereld om ons heen plaats vinden. Iedere soort in de levende natuur heeft een ander tijdsbesef afhankelijk van zijn levenscyclus. [Davies, Comte-Sponville]
4. **Alle gedragingen** van dode- en levende materie zijn te allen tijde onderhevig aan het dynamisch proces van **oorzaak en gevolg**. Toeval bestaat niet, er bestaan slechts onverklaarbare complexe parallele interactieve causale processen. [Spinoza, Chaostheorie]
5. **De Kosmos kent geen** (althans voor de mens begrijpelijk) **doel**. [Spinoza, Davies]
6. **De wereld om ons heen bestaat slechts voor zover we die waarnemen** met onze zintuigen en voor zover we er in ons bewustzijn een beeld van kunnen vormen, beter gezegd, we die wereld kunnen **ervaren** (perceptie/gestalt). **Wat we (selectief) waarnemen**, onze individuele wereld, wordt echter grotendeels bepaald door onze erfelijke genen, onze taal, onze opvoeding, de cultuur en sociale groep waartoe we behoren, onze natuurlijke- en sociale omgeving, onze technologische hulpmiddelen en tenslotte ons 'karakter' als resultante van erfelijke genen en autobiografische ervaringen in volwassenheid.
[Hume, Kant, Schopenhauer, Darwin, Freud, Wittgenstein, Chomsky, Foucault, Damasio]
7. De door Schopenhauer onderkende en onderscheiden wijzen van **menselijk verklaren en kennen** van de wereld om ons heen, baseren zich uiteindelijk altijd op een **zintuiglijke waarneming** in de wereld om ons heen of op een **menselijk axioma** (op veronderstelde waarheden – feitelijk dus op 'geloof'...). Immers menselijke wijzen van redeneren of argumenteren voegen aan een waarneming of axioma geen extra informatie toe! Hierbij dient bedacht te worden dat menselijke (taal-) concepten (en beelden) slechts bestaan in de menselijke verbeelding, en nooit in de werkelijkheid van de wereld die wij waarnemen. [Spinoza, Kant, Schopenhauer vs Plato].
8. Dat wat wij mensen voor **waarheid** houden, bestaat op zijn best uit een met andere mensen **overeengekomen** waarheid, welke in de omgang tussen die groep mensen geldig wordt verklaard (op basis van overeengekomen methoden van empirisch wetenschappelijk onderzoek, maar ook bijv. op grond van belangen van de sociale groep). [Spinoza, Schopenhauer, Popper]
9. **Empirisch wetenschappelijk onderzoek met haar intersubjectieve geldigheid bereikt nu reeds de grenzen van haar kenvermogen.** De verklaring waarom het heelal bestaat en waarom er op de aarde leven is, loopt uiteindelijk vast op een onkenbare eerste oorzaak. De verklaring van de bouwstenen van alle materie eindigt in het onwaarneembare op quantum niveau. De verklaring van menselijk gedrag verzandt in de onvoorstelbare complexiteit van het functioneren van het menselijk bewustzijn. [Davies, Damasio]
10. De mens **manipuleert en transformeert** met behulp van (wetenschappelijke) kennis zijn **natuurlijke omgeving**, maar heeft niet het kenvermogen om vast te stellen wat de uiteindelijke gevolgen zijn van zijn handelen op zijn eigen leefomgeving. Hij zaagt dus letterlijk aan de tak waarop hij zit.